

[Rager.]

melserne for Handelen for sig og derefter de fælles Bestemmelser. Muligt er nogle af disse fælles Bestemmelser af en saadan Art, at de aldrig vil finde Anvendelse for Handelen, og de kunde altsaa undværes i en Lov for den. Man kan sige, at man faar lidt større Stof at arbejde med. Men det er dog ikke værre end, at en indenfor Handelen virkende Jurist tager sig af at barbere det af, som ikke har noget med Sagen at gøre for Handelen, og lader det øvrige rykke op. At der ellers principielt skulde være noget i Vejen for det, kan jeg ikke se.

Det Spørgsmaal, jeg derefter gerne vil vende mig imod, er Spørgsmaalet angaaende Uddannelsestidens Varighed. Her er det i Lærlingenes Interesse, at Uddannelsestiden ikke bliver længere end nødvendigt; men man maa dog passe paa, at den samtidig bliver saa lang, at Lærlingene opnaar en virkelig Uddannelse, saaledes at de som udlærte svarer til den Standard, vi gerne ser herhjemme for de Folk, der giver sig ud for at være faglærte. Det kan vist være paa sin Plads, at der bliver foretaget en Revision af Uddannelsestidens Varighed i de forskellige Fag, for Forholdet er vel det, at Lærlingene nu i mange Tilfælde møder med bedre Forkundskaber og maaske ogsaa er mere modne, end Forholdet har været længere tilbage. Men man maa paa den anden Side ikke være blind for, at en Nedsættelse af Læretiden let vil medføre, at Mestrene derefter kun ansætter Lærlinge, der har opnaaet en vis Alder, idet de ikke kan paa-tage sig indenfor den afkortede Tid at ud-danne dem, der er for unge, naar de til-træder Læren.

Jeg tror derfor, det er rigtigt, at der paa det Punkt ikke dikteres fire Aar som absolut Maksimum, noget saadant vil jeg mene, man maatte gaa imod, men at det er overladt til Ministeren, efter Forhandling med de sagkyndige i Faget at kunne gaa indtil et Aar højere; og mere end et Aar højere vil der jo ikke være Brug for, mig bekendt er der i hvert Tilfælde ingen Steder en Læretid paa over fem Aar.

Det er maaske paa sin Plads at henvise til en Bestemmelse i § 11, 1ste Stykke, sidste Punktum, hvor der ogsaa paalægges Arbejderne en Pligt til efter bedste Evne at sørge for Lærlingens alsidige Uddannelse i Faget. Jeg tror, det er heldigt, at dette er fremhævet. Det er naturligt, at der ogsaa er en Pligt til den Side, og det er rigtigt at fremhæve det. Jeg siger dog, som jeg sagde overfor de Bestemmelser, der kan virke irriterende til den ene Side, at det er

muligt, at denne vil virke irriterende til den anden Side. Jeg ved det ikke, men ogsaa der kunde der være dem, der har godt af at faa at vide, at det er deres Pligt ogsaa.

Jeg har talt om Lærlingetidens Varighed. Jeg vil gøre nogle Bemærkninger om Løns spørgsmaalet. Man vilde maaske straks tro, at det vil være ret let at sætte bestemte procentvise Lønsatser ind i en Lærlingelov, men jeg tror alligevel, at Forholdene fra Fag til Fag varierer for meget, ogsaa fra Egn til Egn, til at gøre dette. Hvis man fastsatte en saadan Sats, maatte den naturligvis blive saaledes, at den ikke blev for høj for noget Fag, for derved vilde Mesterlæren i det Fag dø væk, men saa vilde den ogsaa for mange andre Fag blive for lav, og saadanne Satser vilde sikkert blive opfattet som Normalsatser. Derfor er det vist rigtigt, at man har set bort fra at fastsætte saadanne Lønsatser, og det er vist ogsaa rigtigt, at man indskrænker sig til at fastsætte Reglerne for Lønningerne i Aarene efter de tre første Læreaar.

Den Maade, hvorpaa Lønningerne skal fastsættes, forekommer mig at være meget betryggende. Jeg forstod ikke rigtig det ærede Medlem Hr. Pitzner her. Der foreligger vist en lille Misforstaaelse. Det er jo ikke, naar det statistiske Departement ingen Oplysninger har, at Sagen skal til et Rigsdagsudvalg; det er i alle Forhold Rigsdagsudvalget, der er tænkt nedsat, der skal tage sig af alle de Fastsættelser af procentvise Lønninger, som Ministeren foretager. Der staar i Slutningen af § 5, 1ste Stykke:

„Forinden den endelige Fastsættelse af Procentsatserne skal Socialministeren forhandle herom med et Udvalg paa 8 Medlemmer, der vælges med Halvdelen af hvert af Rigsdagens Ting efter Reglerne for Forholdstalsvalg.“

Det forekommer mig, at i Praksis — og det er dog det, der har Interesse, og ikke det teoretiske Pindehuggeri — vil det forme sig paa den Maade, at Ministeren efter at have faaet sine Oplysninger fra det statistiske Departement forhandler med Fagets Organisationer og vel i Almindelighed vil kunne blive enig med dem. Jeg vil maaske endda tro, at Ministeren, hvis dermed alt var afsluttet og Ministeren følte sig tilfredsstillet med et Fags to Organisationers Enighed, da vilde Resultatet i nogle Tilfælde være anderledes, end Samfundet egentlig vil være tjent med det, idet indenfor mindre Fag og naturligvis ogsaa større Fag — men det er jo den Slags, som mest sker indenfor mindre Fag —, hvor begge Parter